

Θ.Α. ΑΜΕΛΙΔΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

Γ' ΤΟΜΟΣ

20 ΔΙΚΑΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2010

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Θεματογραφία αυτή προσπαθεί να κάνει μια νέα προσέγγιση στην εξοικείωση του μαθήματος των Αρχαίων Ελληνικών. Ο Γ΄ τόμος περιλαμβάνει μια επιλογή 20 κειμένων διαφόρων αρχαίων συγγραφέων με δικανικό περιεχόμενο.

Η δομή της θεματογραφίας είναι η εξής:

I) Θέμα.

II) Λεξιλόγιο.

III) Μετάφραση.

IV) Λεπτομερής συντακτική ανάλυση. Για τις απαντήσεις των συντακτικών φαινομένων ο καθηγητής ή ο μαθητής μπορεί να προσφεύγει στις αντίστοιχες ενότητες του βιβλίου μου «Συντακτικό των Αρχαίων Ελληνικών».

V) Ασκήσεις γραμματικής. Υπάρχουν σε πίνακες ένα πλήθος ερωτήσεων για να εξασκείται ο μαθητής σε όλα τα γραμματικά φαινόμενα που είναι απαραίτητα να γνωρίζει.

VI) Απαντήσεις των ασκήσεων της γραμματικής. Έτσι μπορεί ο ίδιος ο μαθητής να ελέγχει και μόνος του τις απαντήσεις. Σημαντική θα είναι η επίσης βοήθεια που μπορεί να βρει για κάθε γραμματικό φαινόμενο στο βιβλίο μου «Γραμματική των Αρχαίων Ελληνικών».

VII) Λεξιλόγιο πολιτικών όρων. Είναι συγκεντρωμένος ένας μεγάλος αριθμός λέξεων και όρων που είναι απαραίτητος να γνωρίζει κάποιος για τη μετάφραση των κειμένων της θεματογραφίας.

Το ηλεκτρονικό αυτό βιβλίο είναι σε μορφή PDF, ώστε ο συνάδελφος - καθηγητής μπορεί εύκολα να επιλέξει ό,τι χρειάζεται για τη διδασκαλία της θεματογραφίας και να προσφέρει ένα πλήθος κειμένων και ασκήσεων στο μαθητή.

Ο μαθητής, επίσης, μπορεί να εξασκηθεί σ' ένα μεγάλο αριθμό θεμάτων δοκιμάζοντας πρώτα μόνος του να απαντήσει και στη συνέχεια να ελέγξει την ορθότητα των απαντήσεών του.

Θεσσαλονίκη 2010

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Θέμα 1 ^ο	Δημοσθένης, Ολυνθιακός Β΄ 1 - 2	5
Θέμα 2 ^ο	Δημοσθένης, Β΄ Ολυνθιακός 22 – 23	19
Θέμα 3 ^ο	Δημοσθένης, Ολυνθιακός Γ΄ 1 – 2	33
Θέμα 4 ^ο	Δημοσθένης, Κατά Φιλίππου Β΄ 1 - 2	48
Θέμα 5 ^ο	Δημοσθένης, Κατά Φιλίππου Γ΄ 3-4	61
Θέμα 6 ^ο	Δημοσθένης, Ολυνθιακός Γ΄ , 10 – 12	77
Θέμα 7 ^ο	Δημοσθένης, Περί του στεφάνου 5 – 6	93
Θέμα 8 ^ο	Δημοσθένης, Περί του στεφάνου 25 – 26	107
Θέμα 9 ^ο	Λυσίας, Κατά Αγοράτου 3 – 4	121
Θέμα 10 ^ο	Λυσίας, Κατά Αλκιβιάδου Α΄ 23 – 24	135
Θέμα 11 ^ο	Λυσίας, Κατά Ερατοσθένους 4 –54	149
Θέμα 12 ^ο	Λυσίας, Κατά Ερατοσθένους 34 – 35	161
Θέμα 13 ^ο	Λυσίας, Κατά Ερατοσθένους 89–91	175
Θέμα 14 ^ο	Αισχίνης, Κατά Κτησιφώντος 177 – 178	189
Θέμα 15 ^ο	Αισχίνης, Περί της παραπρεσβείας 5	203
Θέμα 16 ^ο	Αισχίνης, Περί της παραπρεσβείας 79	217
Θέμα 17 ^ο	Αισχίνης, Κατά Τιμάρχου 177 – 178	230
Θέμα 18 ^ο	Ισοκράτης, Περί Ειρήνης 12 - 13	244
Θέμα 19 ^ο	Ισοκράτης, Περί Ειρήνης 36 – 37	258
Θέμα 20 ^ο	Ανδοκίδης, Περί των μυστηρίων 7	271
Λεξιλόγιο δικανικών όρων		285

I. ΘΕΜΑ 9^ο

Ἐγὼ οὖν, ἄνδρες δικασταί, δίκαιον καὶ ὄσιον ἡγοῦμαι εἶναι καὶ ἐμοί
καὶ ὑμῖν ἅπασι τιμωρεῖσθαι καθ' ὅσον ἕκαστος δύναται, καὶ ποιοῦσι
ταῦτα νομίζω ἡμῖν καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρ' ἀνθρώπων ἄμεινον ἄν
γίγνεσθαι. Δεῖ δ' ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐξ ἀρχῆς τῶν πραγμάτων
ἀπάντων ἀκοῦσαι, ἵν' εἰδῆτε πρῶτον μὲν ὅ ἑ τρόπῳ ὑμῖν ἡ δημοκρατία
κατελύθη καὶ ὑφ' ὅτου, ἔπειτα ὅ ἑ τρόπῳ οἱ ἄνδρες ὑπ' Ἀγοράτου
ἀπέθανον, καὶ δὴ ὅ,τι ἀποθνήσκειν μέλλοντες ἐπέσκηψαν ἅπαντα
γὰρ ταῦτα ἀκριβῶς ἄν μαθόντες ἡδίων καὶ ὀσιώτερον Ἀγοράτου
τουτοῦ καταψηφίζοισθε. Ὅθεν οὖν ἡμεῖς τε ῥᾶστα διδάξομεν καὶ
ὑμεῖς μαθήσεσθε, ἐντεῦθεν ὑμῖν ἄρξομαι διηγείσθαι.

(Λυσίας, Κατὰ Ἀγοράτου 3 – 4)

Π. ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

δίκαιος	ο σύμφωνος με τον ανθρώπινο νόμο
ὄσιος	ο σύμφωνος με το θείο νόμο
τιμωροῦμαί τινα	τιμωρώ
ἀποθνήσκω	θανατώνομαι
δὴ	μάλιστα, βέβαια
ἐπισκῆπτω	αφήνω εντολή
ἠδέως	με ευχαρίστηση
καταψηφίζομαί τινος	καταδικάζω κάποιον
ὅθεν	απ' όπου, από το σημείο από το οποίο
ῥᾶστα (επίρρημα)	ευκολότατα
διδάσκω	εξηγώ, διαφωτίζω
ἐντεῦθεν	από εκεί, από το σημείο αυτό

ΙΙΙ. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Εγώ, λοιπόν, άνδρες δικαστές, νομίζω ότι είναι σύμφωνο με τους ανθρώπινους και τους θείους νόμους και για μένα και για όλους εσάς να τιμωρήσετε (τον Αγόρατο) όσο μπορεί ο καθένας και αν κάνουμε αυτά, νομίζω ότι και από μέρους των θεών και από μέρους των ανθρώπων θα είναι καλύτερα για μας. Πρέπει όμως, άνδρες Αθηναίοι, να ακούσετε από την αρχή όλα τα πράγματα, για να γνωρίζετε πρώτα - πρώτα με ποιο τρόπο καταλύθηκε για σας η δημοκρατία και από ποιον, έπειτα με ποιον τρόπο οι άνδρες θανατώθηκαν εξαιτίας του Αγόρατου και μάλιστα τι εντολές άφησαν, όταν θανατώνονταν. Γιατί, αν μάθετε ακριβώς όλα αυτά, με περισσότερη ευχαρίστηση και ευσέβεια θα καταδικάσετε αυτόν εδώ τον Αγόρατο. Από το σημείο από το οποίο, λοιπόν, και εμείς ευκολότατα θα δια φωτίσουμε και εσείς θα μάθετε, από εκεί θα αρχίσω να διηγούμαι.

IV. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

1. Ἐγὼ οὖν, ἄνδρες δικασταί, δίκαιον **καὶ** ὄσιον ἡγοῦμαι εἶναι καὶ ἐμοί καὶ ὑμῖν ἅπασι τιμωρεῖσθαι:

Κύρια συμπερασματική πρόταση κρίσεως. Εκφέρεται με οριστική (ἡγοῦμαι) και δηλώνει το πραγματικό.

ἡγοῦμαι	ῥήμα
Ἐγὼ	υποκείμενο
δίκαιον καὶ ὄσιον εἶναι	απρόσωπες εκφράσεις, ειδικά αντικείμενα του ῥήματος· συνδέονται παρατακτικά με το καὶ
καὶ ἐμοί καὶ ὑμῖν	δοτική προσωπική απλή· συνδέονται παρατακτικά με καὶ - καὶ
ἅπασι	κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ὑμῖν
τιμωρεῖσθαι	τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο των απρόσωπων εκφράσεων δίκαιον καὶ ὄσιον εἶναι

2. καθ' ὅσον ἕκαστος δύναται:

Δευτερεύουσα αναφορική επιρρηματική πρόταση κρίσεως. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία **ὅσον** ως επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου. Εκφέρεται με οριστική (δύναται) και δηλώνει το πραγματικό.

δύναται	ῥήμα
ἕκαστος	υποκείμενο
καθ' ὅσον	εμπρόθετος προσδιορισμός του τρόπου

3. καὶ ποιῶσι ταῦτα νομίζω ἡμῖν καὶ παρὰ θεῶν καὶ παρ' ἀνθρώπων ἄμεινον ἄν γίνεσθαι:

Κύρια πρόταση κρίσεως. Εκφέρεται με οριστική (νομίζω) και δηλώνει το πραγματικό.

νομίζω	ρήμα												
(ἐγώ)	εννοούμενο υποκείμενο												
ἄμεινον ἄν γίνεσθαι	απρόσωπη έκφραση, αντικείμενο του ρήματος												
ἡμῖν	δοτική προσωπική απλή												
καὶ παρὰ θεῶν	εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης												
καὶ παρ' ἀνθρώπων	εμπρόθετος προσδιορισμός της προέλευσης												
ποιῶσι	συνδέονται παρατακτικά καὶ - καὶ υποθετική μετοχή, συνημμένη (εἰ ποιοῖμεν)												
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ΥΠΟΘΕΣΗ</th> <th>ΑΠΟΔΟΣΗ</th> <th>ΔΗΛΩΝΕΙ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>εἰ ποιοῖμεν</td> <td>ἄν γίνεσθαι</td> <td>Απλή σκέψη</td> </tr> <tr> <th colspan="3">ΕΥΘΥΣ ΛΟΓΟΣ</th> </tr> <tr> <td>εἰ ποιοῖμεν</td> <td>ἄν γένοιτο</td> <td>Απλή σκέψη</td> </tr> </tbody> </table>	ΥΠΟΘΕΣΗ	ΑΠΟΔΟΣΗ	ΔΗΛΩΝΕΙ	εἰ ποιοῖμεν	ἄν γίνεσθαι	Απλή σκέψη	ΕΥΘΥΣ ΛΟΓΟΣ			εἰ ποιοῖμεν	ἄν γένοιτο	Απλή σκέψη
ΥΠΟΘΕΣΗ	ΑΠΟΔΟΣΗ	ΔΗΛΩΝΕΙ											
εἰ ποιοῖμεν	ἄν γίνεσθαι	Απλή σκέψη											
ΕΥΘΥΣ ΛΟΓΟΣ													
εἰ ποιοῖμεν	ἄν γένοιτο	Απλή σκέψη											
ἡμῖν	υποκείμενο της μετοχής ποιῶσι												
ταῦτα	σύστοιχο αντικείμενο της μετοχής ποιῶσι												

4. Δεῖ δ' ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐξ ἀρχῆς τῶν πραγμάτων ἀπάντων ἀκοῦσαι:

Κύρια πρόταση κρίσεως. Εκφέρεται με οριστική (Δεῖ) και δηλώνει το πραγματικό.

Δεῖ	απρόσωπο ρήμα
ἀκοῦσαι	τελικό απαρέμφατο, υποκείμενο του απρ. ρήματος Δεῖ
ὑμᾶς	υποκείμενο του απαρεμφάτου ἀκοῦσαι
τῶν πραγμάτων	αντικείμενο του ἀκοῦσαι (άμεση αντίληψη)
ἁπάντων	κατηγορηματικός προσδιορισμός στο τῶν πραγμάτων
ἐξ ἀρχῆς	εμπρόθετος προσδιορισμός του χρόνου
ὧ ἄνδρες	κλητική προσφώνηση
Ἀθηναῖοι	επιθετικός προσδιορισμός στο ὧ ἄνδρες

5. ἴν' εἰδῆτε:

Δευτερεύουσα τελική πρόταση επιθυμίας. Εκφέρεται με υποτακτική (εἰδῆτε) και δηλώνει σκοπό προσδοκώμενο.

εἰδῆτε	ρήμα
(ὑμεῖς)	εννοούμενο υποκείμενο

6. πρῶτον μὲν ᾧ τρόπῳ ὑμῖν ἡ δημοκρατία κατελύθη καὶ ὑφ' ὅτου:

Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση κρίσεως μερικής αγνοίας. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία ᾧ. Εξαρτάται από το ρήμα εἰδῆτε (δηλώνει γνώση) ως αντικείμενο. Εκφέρεται με οριστική (κατελύθη) και δηλώνει το πραγματικό.

κατελύθη	ρήμα
ἡ δημοκρατία	υποκείμενο
ὑμῖν	δοτική προσωπική αντιχαριστική

τρόπω	δοτική του τρόπου
ῶ	επιθετικός προσδιορισμός στο τρόπο
ὕφ' ὅτου	εμπρόθετος προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου
πρῶτον μὲν	επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου

7. ἔπειτα ῶ τρόπω οἱ ἄνδρες ὑπ' Ἀγοράτου ἀπέθανον:

Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση κρίσεως μερικής αγνοίας. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία ῶ. Συνδέεται χρονικά με το **πρῶτον μὲν - ἔπειτα** με την προηγούμενη (6^η) πρόταση. Εξαρτάται από το ρήμα εἰδῆτε (δηλώνει γνώση) ως αντικείμενο. Εκφέρεται με οριστική (ἀπέθανον) και δηλώνει το πραγματικό.

ἀπέθανον	ρήμα
οἱ ἄνδρες	υποκείμενο
ὕπ' Ἀγοράτου	εμπρόθετος προσδιορισμός της αιτίας
τρόπω	δοτική του τρόπου
ῶ	επιθετικός προσδιορισμός στο τρόπο
ἔπειτα	επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου

8. καὶ δὴ ὅ,τι ἀποθνήσκειν μέλλοντες ἐπέσκηψαν:

Δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική πρόταση κρίσεως μερικής αγνοίας. Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία ὅ,τι. Συνδέεται παρατακτικά με το **καὶ** την προηγούμενη (7^η) πρόταση. Εξαρτάται από το ρήμα εἰδῆτε (δηλώνει γνώση) ως αντικείμενο. Εκφέρεται με οριστική (ἐπέσκηψαν) και δηλώνει το πραγματικό.

ἐπέσκηψαν	ρήμα
-----------	------

(οἱ ἄνδρες)	εννοούμενο υποκείμενο
ὅ,τι	σύστοιχο αντικείμενο
μέλλοντες	χρονική μετοχή, συνημμένη (ὅτε ἔμελλον)
(οἱ ἄνδρες)	υποκείμενο της μετοχής μέλλοντες
ἀποθνήσκειν	τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο της μετοχής μέλλοντες

9. ἅπαντα γὰρ ταῦτα ἀκριβῶς ἂν μαθόντες ἥδιον καὶ ὀσιώτερον Ἄγοράτου τουτοῦ καταψηφίζοισθε:

Κύρια αιτιολογική πρόταση κρίσεως. Εκφέρεται με δυνητική ευκτική (ἂν καταψηφίζοισθε) και είναι απόδοση του υποθετικού λόγου της απλής σκέψης.

ἂν καταψηφίζοισθε	ρήμα						
(ὕμεῖς)	εννοούμενο υποκείμενο						
Ἄγοράτου	αντικείμενο						
τουτοῦ	επιθετικός προσδιορισμός στο Ἄγοράτου						
ἥδιον καὶ ὀσιώτερον	επιρρηματικοί προσδιορισμοί του τρόπου· συνδέονται παρατακτικά με το καὶ						
μαθόντες	υποθετική μετοχή, συνημμένη (εἰ μάθοιτε)						
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ΥΠΟΘΕΣΗ</th> <th>ΑΠΟΔΟΣΗ</th> <th>ΔΗΛΩΝΕΙ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>εἰ μάθοιτε</td> <td>ἂν καταψηφίζοισθε</td> <td>Απλή σκέψη</td> </tr> </tbody> </table>	ΥΠΟΘΕΣΗ	ΑΠΟΔΟΣΗ	ΔΗΛΩΝΕΙ	εἰ μάθοιτε	ἂν καταψηφίζοισθε	Απλή σκέψη
ΥΠΟΘΕΣΗ	ΑΠΟΔΟΣΗ	ΔΗΛΩΝΕΙ					
εἰ μάθοιτε	ἂν καταψηφίζοισθε	Απλή σκέψη					
(ὕμεῖς)	υποκείμενο της μετοχής μαθόντες						
ταῦτα	σύστοιχο αντικείμενο της μετοχής μαθόντες						

ἅπαντα	κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ταῦτα
ἀκριβῶς	επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου

10. Ὅθεν οὖν ἡμεῖς τε ῥᾶστα διδάξομεν:

Κύρια συμπερασματική πρόταση κρίσεως. Εκφέρεται με οριστική (διδάξομεν) και δηλώνει το πραγματικό.

διδάξομεν	ῥήμα
ἡμεῖς	υποκείμενο
ῥᾶστα	επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου
Ὅθεν	επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου

11. καὶ ὑμεῖς μαθήσεσθε:

Κύρια συμπερασματική πρόταση κρίσεως. Συνδέεται παρατακτικά τε - καὶ με την προηγούμενη (10^η) πρόταση. Εκφέρεται με οριστική (μαθήσεσθε) και δηλώνει το πραγματικό.

μαθήσεσθε	ῥήμα
ὑμεῖς	υποκείμενο

12. ἐντεῦθεν ὑμῖν ἄρξομαι διηγείσθαι:

Κύρια πρόταση κρίσεως. Εκφέρεται με οριστική (ἄρξομαι) και δηλώνει το πραγματικό.

ἄρξομαι	ῥήμα
(ἐγώ)	εννοούμενο υποκείμενο

διηγείσθαι (ἐγώ)	τελικό απαρέμφατο, αντικείμενο του ρήματος
ὑμῖν	υποκείμενο του απαρεμφάτου (ταυτοπροσωπία)
ἐντεῦθεν	αντικείμενο του απαρεμφάτου διηγείσθαι
	επιρρηματικός προσδιορισμός του τόπου

V. ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

1) **ἄνδρες, ἄνθρώπων, ἀρχῆς:** Να κλιθούν

	Ενικός	Πληθυντ	Ενικός	Πληθυντ	Ενικός	Πληθυντ
Ο						
Γ						
Δ						
Α						
Κ						

2) **ἐμοί, ὄτου:** Να κλιθούν

	Ενικός	Πληθυντικ	Ενικός	Πληθυντ	Ενικός	Πληθυντ
Ο						
Γ						
Δ						
Α						
Κ						

3) **ἦδιον, ὀσιώτερον, ῥᾶστα:** γραφούν τα παραθετικά των επιρρημάτων

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ

4) Να γραφούν οι αρχικοί χρόνοι:

ΕΝΕΣΤ	ΠΑΡΑΤΑΤ	ΜΕΛΛΟΝ	ΑΟΡΙΣΤ	ΠΑΡΑΚ	ΥΠΕΡΣ
ἤγοῦμαι					
δύναμαι					
ἄκούω					
μανθάνω					
ἄρχομαι					

5) Να γίνει χρονική αντικατάσταση: **ποιοῦσι, γίγνεσθαι, ἀπέθανον, διδάξομεν, μαθήσεσθε**

ΕΝΕΣΤΩΤ	ΠΑΡΑΤΑΤ	ΜΕΛΛΟΝ	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜ	ΥΠΕΡΣΥΝ

6) Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση: **εἰδῆτε, κατελύθη, ἀπέθανον**

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ

VI. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1) **ἄνδρες, ἄνθρωπον, ἀρχῆς:** Να κλιθούν

	Ενικός	Πληθυντ	Ενικός	Πληθυντ	Ενικός	Πληθυντ
Ο	ἄνήρ	ἄνδρες	ἄνθρωπος	ἄνθρωποι	ἀρχή	ἀρχαί
Γ	ἄνδρός	ἄνδρῶν	ἄνθρώπου	ἄνθρώπων	ἀρχῆς	ἀρχῶν
Δ	ἄνδρι	ἄνδράσι	ἄνθρώπῳ	ἄνθρώποις	ἀρχῇ	ἀρχαῖς
Α	ἄνδρα	ἄνδρας	ἄνθρωπον	ἄνθρώπους	ἀρχήν	ἀρχάς
Κ	ἄνερ	ἄνδρες	ἄνθρωπε	ἄνθρωποι	ἀρχή	ἀρχαί

2) **ἐμοί, ὅτου:** Να κλιθούν

	Ενικός	Πληθυντ	Ενικός	Πληθυντικός
Ο	ἐγώ	ἡμεῖς	ὅστις	οἵτινες
Γ	ἐμοῦ - μου	ἡμῶν	οὗτινος - ὅτου	ῶντινων
Δ	ἐμοί - μοι	ἡμῖν	ῶτινι - ὅτῳ	οἷσισι
Α	ἐμέ - με	ἡμᾶς	ὄντινα	οὔστινας
Κ	_____	_____	_____	_____

3) **ἥδιον, ὀσιώτερον, ῥᾶστα:** γραφούν τα παραθετικά των επιρρημάτων

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
ἥδέως	ἥδιον	ἥδιστα
ὀσίως	ὀσιώτερον	ὀσιώτατα
ῥαδίως	ῥᾶον	ῥᾶστα

4) Να γραφούν οι αρχικοί χρόνοι:

ΕΝΕΣΤ	ΠΑΡΑΤΑΤ	ΜΕΛΛΟΝ	ΑΟΡΙΣΤ	ΠΑΡΑΚ	ΥΠΕΡΣ
ἤγοῦμαι	ἤγούμην	ἤγήσομαι	ἤγησάμην	ἤγημαι	ἤγήμην
δύναμαι	ἐ(ἦ)δυνάμην	δυνήσομαι	ἐ(ἦ)δυνήθην	δεδύνημαι	ἐδεδυνήμην
ἀκούω	ἤκουον	ἀκούσομαι	ἤκουσα	ἀκήκοα	ἤκηκόειν
μανθάνω	ἐμάνθανον	μαθήσομαι	ἔμαθον	μεμάθηκα	ἐμεμαθήκειν
ἄρχομαι	ἤρχόμην	ἄρξομαι	ἤρξάμην	ἤργημαι	ἤργημην

5) Να γίνει χρονική αντικατάσταση: **ποιοῦσι, γίγνεσθαι, ἀπέθανον, διδάξομεν, μαθήσεσθε**

ΕΝΕΣΤ	ΠΑΡΑΤ	ΜΕΛΛΟΝ	ΑΟΡΙΣΤ	ΠΑΡΑΚ	ΥΠΕΡΣΥΝ
ποιοῦσι		ποιήσουσι	ποιήσασι	πεποιηκόσι	
γίγνεσθαι		γενήσεσθαι	γενέσθαι	γεγενῆσθαι - γεγονέναι	
ἀποθνήσκουσι	ἀπέθνησκον	ἀποθανοῦνται	ἀπέθανον	τεθνήκασι	ἐτεθνήκεσαν
διδάσκομεν	ἐδιδάσκομεν	διδάξομεν	ἐδιδάξαμεν	δεδίδαχαμεν	ἐδεδίδαχεμεν
μανθάνετε	ἐμανθάνετε	μαθήσεσθε	ἐμάθετε	μεμαθήκατε	ἐμεμαθήκετε

6) Να γίνει εγκλιτική αντικατάσταση: **εἰδῆτε, κατελύθη, ἀπέθανον**

ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
ἴστε	εἰδῆτε	εἰδείητε - εἰδείτε	ἴστε
κατελύθη	καταλυθῆ	καταλυθείη	καταλυθήτω
ἀπέθανον	ἀποθάνωσι	ἀποθάνοιεν	ἀποθανόντων

Δ Ι Κ Α Ν Ι Κ Ο Ι Ο Ρ Ο Ι

ἄγομαι	φόνου: κατηγορούμαι για φόνο
ἄγω	εἰς δίκην: οδηγώ στο δικαστήριο
ἄγών	δίκη, δικαστικός αγώνας
ἄδικῶ	βλάπτω κάποιον, ενεργώ παράνομα
αἰρῶ	αποδείχνω κάποιον ένοχο, πετυχαίνω την καταδίκη του τὴν δίκην: κερδίζω τη δίκη
αἰτία	αιτία, αφορμή, κατηγορία αἰτίαν ἔχω: κατηγορούμαι αἰτίαν λαμβάνω: κατηγορούμαι ἐπιφέρω αἰτίαν τινί: ρίχνω το σφάλμα σε κάποιον αἰτίαν ὑπέχω: είμαι υπό κατηγορία ἐν αἰτία ἔχω τινά, δι' αἰτίας ἔχω τινά: κατηγορώ κάποιον ἀπολύω τινά τῆς αἰτίας: απαλλάσσω κάποιον από την κατηγορία, αθώνω
αἰτιῶμαι	τινά: κατηγορώ, κατακρίνω κάποιον τινά τινος +γενική της αιτίας: κατηγορώ κάποιον για κάτι τινά περί τινος: κατηγορώ κάποιον για κάτι
ἀκούω	κακῶς ἀκούω ὑπό τινος: κακολογούμαι από κάποιον
ἄλισκομαι	κηρύσσομαι ένοχος, καταδικάζομαι σε θάνατο θανάτου: καταδικάζομαι σε θάνατο ψευδομαρτυριῶν: καταδικάζομαι για ψευδορκία
ἄλλότρια	ξένες υποθέσεις ἄλλοτρίως ἔχω πρὸς τινά: διάκειμαι εχθρικά σε κάποιον
ἄμαρτάνω	διαπράττω αδίκημα, έχω άδικο, βλάπτω, απατώ περὶ πολλούς: αδικώ πολλούς
ἄμαρτημα	αδίκημα γνώμης: κακός υπολογισμός

ἀμφισβητοῦντες	αντίδικοι
ἀμφισβητῶ	έχω αξιώσεις στην περιουσία κάποιου
ἀναίρεσις	ακύρωση νόμων
ἀναιρῶ	ακυρώνω, διαγράφω
ἀναπείθω	πείθω ολότελα κάποιον και τον παίρνω με το μέρος μου, πείθω κάποιον να κάνει κάτι, εξαπατώ, αποπλανώ
ἀνάστατος	πρόσφυγας
ἀντιλογία	αντιπαράθεση λόγων
ἀντίπαλος	ισόπαλος
ἀντιποιοῦμαι	διεκδικώ, ανταποδίδω
ἀντόμνυμι	ορκίζομαι και εγώ
ἀξιῶ	αξιώνω, έχω την αξίωση, θεωρώ δίκαιο
ἀπάγομαι	φυλακίζομαι
ἀπαθής	ατιμώρητος, αβλαβής
ἀπελαύνω	εξορίζω, απομακρύνω
ἀπισχυρίζομαι	αρνούμαι κατηγορηματικά
ἀπογιγνώσκω	αθώνω
ἀπογράφω	καταγράφω, κάνω απογραφή
ἀπογράφω	αποκηρύσσω κάποιον, καταγγέλλω, κατηγορώ
ἀποδείκνυμι	νόμους: δημοσιεύω νόμους
ἀποδημῶ	φεύγω από την πατρίδα μου
ἀποδιστάω	αθώνω
ἀποδίδωμι	εξοφλώ τα χρέη μου
ἀπολύομαι	τὰς διαβολάς: αναιρῶ, ανασκευάζω τις συκοφαντίες
ἀπολύω	τὰς αἰτίας: αθώνω από την κατηγορία